

byl sběratelsky poškozen, jako např. když jednou velmi vzácnou velehorskou píďalku nalezenou poprvé mimo oblast Alp v Belanských Tatrách prof. Hrabák při fotografování nechtěně přišlápl. Entomologové, kteří dotyčné druhy k fotografování poskytli, samozřejmě naříkali, ale Rudolf Hrabák to obvykle odbyl ironickou poznámkou: „Tak to už si na špendlík nenapíchnete“.

R. Hrabák se v mnoha případech snažil fotograficky zachytit celý vývojový cyklus příslušného druhu a nejenže musel proniknout do málo známého způsobu života, ale často opravil tradované informace nebo odhalil neznámé fáze vývoje některých druhů. Tyto nové poznatky se objevily i na stránkách časopisu *Živa* (příspěvky jako např. o zelenopláštíku řebříčkovém – 2006, 2: 76–77 nebo o bělopáscích – 2008, 5: 223–225). Mnohé druhy z těchto důvodů také sám choval. Tak tomu bylo i s pozoruhodným lišajem netopýřím, jehož vajíčka si přivezl z jižní Francie. O vyhlédlé housenky se pečlivě staral, pro čerstvou potravu jim jezdil do brněnského okolí. Jakmile housenky povyroستly, ukázalo se, že si z Francie ve skutečnosti přivezl vajíčka lišaje pupalkového, běžného i v okolí Brna.

Dlouholetou a systematickou práci nafotografoval přes 1 000 druhů středoevropských motýlů, shromáždil více než 13 000 černobílých negativů a 25 000 barevných diapozitivů. Výsledky této činnosti umožňovaly častou spolupráci s redakcemi, které projevovaly zájem o jeho kvalitní snímky. Rudolf Hrabák publikoval své záběry v *Revue fotografie*, v amerických *Popular*

3 Kukla bělopáska jednořadého (*Limenitis reducta*) zavěšená na větvičce – z článku R. Hrabáka Co víme a nevíme o bělopáscích rodu *Limenitis* (*Živa* 2008, 5: 223–225). Foto R. Hrabák

Photography i *Holarctic Lepidoptera*. Mnohdy jsme viděli jeho snímky na stránkách časopisů *Živa*, *Vesmír*, *Věda a život*, ale i v časopise *Lesnická práce*. Stovky jeho fotografií byly publikovány v přírodovědných knihách. Od r. 1966 udržoval inten-

zivní spolupráci s Obchodními tiskárnami Kolín, které mu vydaly několik samostatných kalendářů s náměty motýlů nebo květů. Jeho fotografie motýlů se staly základem tří knih: Brouci a motýli ve fotografii (SZN, Praha 1982), Kapesní atlas našich motýlů (SPN a SZN, Praha 1985) a *Život motýlů střední Evropy* (Granit, Praha 2006). Redakce časopisu *Živa* mu také v r. 2003 uspořádala v Galerii a literární kavárně knihkupectví Academia v Praze výstavu výběru fotografií pod názvem *Motýli v barvách*.

Ve své sbírce diapozitivů měl perfektní pořádek. I v tom obrovském množství bylo otázku krátké chvíle najít požadovaný druh. Měl sice katalog, ale ten většinou nebyl potřebný. Rudolf dobře věděl, které druhy má a kam má pro příslušný diapozitiv sáhnout.

Profesor Hrabák byl nabit neuvěřitelným optimismem a schopností zvládat těžká životní období. Když před dvěma lety jeho zdravotní potíže vyústily v amputaci celé dolní končetiny, okolí bylo zdrceno, ale on sám si alespoň navenek udržoval dobrou náladu. Na návštěvy v nemocnici krátce po amputaci jsme přicházeli sklíčeně, ale odcházeli pobaveni vtipy a historkami, které nám tam Rudolf vykládal. Veselou mysl a životní nadšení si udržel i později, když byl svým pohybem omezen jen na prostory bytu. Nadále fotografoval poskytnuté motýly, rád o nich diskutoval a připomínal, které druhy mu ještě scházejí a měli bychom mu je dodat.

Uchovejme si ho ve své paměti jako životního optimistu, milovníka přírody a všeho hezkého.

Andrej Funk

Zoologické dny 2011 v Brně

Konference Zoologické dny organizovaná Českou zoologickou společností a Ústavem biologie obratlovců AV ČR, v. v. i., střídá již několik let místo konání mezi Brnem a jinými univerzitními městy. Po Praze v loňském roce (viz *Živa* 2010, 2: XXXII) bylo 17.–18. února 2011 hostitelským městem opět Brno, a to v prostorách Ekonomicko-správní fakulty Masarykovy univerzity za organizační podpory Ústavu botaniky a zoologie Přírodovědecké fakulty MU v Brně.

Na setkání přijelo (resp. bylo registrováno) 490 účastníků, zaznělo 141 přednášek ve 21 přednáškových sekcích a bylo vystaveno 172 posterů – plakátových sdělení. Tato čísla naznačují, že se Zoologické dny staly největší pravidelnou konferencí se zoologickou tematikou přinejmenším v rámci České republiky a Slovenska. Počet účastníků se od pražské konference v r. 2010 příliš nelišil (v Praze jich bylo rekordních 512), ale neustále se zlepšuje kvalita přednesených a vystavených příspěvků, a to jak po vědecké, tak i formální stránce.

Přednáškové sekce zahrnovaly řadu témat a oborů, v nichž tentokrát dominovaly evoluční ekologie obratlovců, biogeografie a molekulární ekologie obratlovců, ekologie velkých savců, hlodavců a netopýřů, ale nechyběly ani arachnologie, hydrobiologie, půdní zoologie, malakologie, entomologie, herpetologie a ornitologie. Zazněly tři plenární přednášky – T. Albrecht: Mimopárové paternity u ptáků: evoluční význam promiskuity a kompetice spermií u pěvců; R. Šumbera: O radostech a strastech 10 let výzkumu drobných savců ve východní Africe a P. Štys: Jsou vědecká binomická jména stabilní? Současné případy *Drosophila melanogaster*, *Archaeopteryx lithographica* a *Testudo gigantea*.

Do studentské soutěže o nejlepší přednášky a poster (byly hodnoceny porotou asi 100 odborných posuzovatelů, s podporou firmy Olympus, časopisu *Živa* a Nakladatelství Academia) bylo přihlášeno 59 přednášek a 91 posterů. Oceněny byly prezentace – Z. Musilová a kol.: Fylogeneze a biogeografie cichlid v oblasti „za Andami“ (katedra zoologie, Přírodovědecká fakulta

UK v Praze), L. Sentenská a S. Pekár: Reverzovní sexuální kanibalismus u pavouka druhu *Micaria sociabilis* (Ústav botaniky a zoologie, Přírodovědecká fakulta MU v Brně), V. Schenková a M. Horsák: Ochrana a ekologie reliktního plže *Vertigo geyeri* v Západních Karpatech a Polsku (Ústav botaniky a zoologie, PŘF MU v Brně), D. Drožová a kol.: Fylogeografie chrobáků rodu *Lethrus* ve východním Středomoří (katedra zoologie, PŘF UK v Praze); M. Mikeš a kol.: Vliv okrajového efektu na predaci umělých ptačích hnízd v podmínkách horského mlžného lesa v tropické Africe (katedra ekologie, PŘF UK v Praze); M. Kouba a K. Šťastný: Telemetrie vzletných mládat sýce rousného (*Aegolius funereus*) v Krušných horách v sezoně 2010 (katedra ekologie, Fakulta životního prostředí ČZU v Praze).

Abstrakty přednášek a posterů byly publikovány ve sborníku konference o rozsahu 282 stran, který je k dispozici ke stažení ve formátu PDF na webových stránkách <http://zoo.ivb.cz//zoo.htm> (včetně sborníků z předchozích Zoologických dnů z Brna, Českých Budějovic a Prahy z let 2002–10).

Podrobnosti o příštím ročníku (Zoologické dny 2012) budou ještě upřesněny, ale konat se bude tentokrát poprvé v Olomouci ve spolupráci s Přírodovědeckou fakultou Univerzity Palackého.